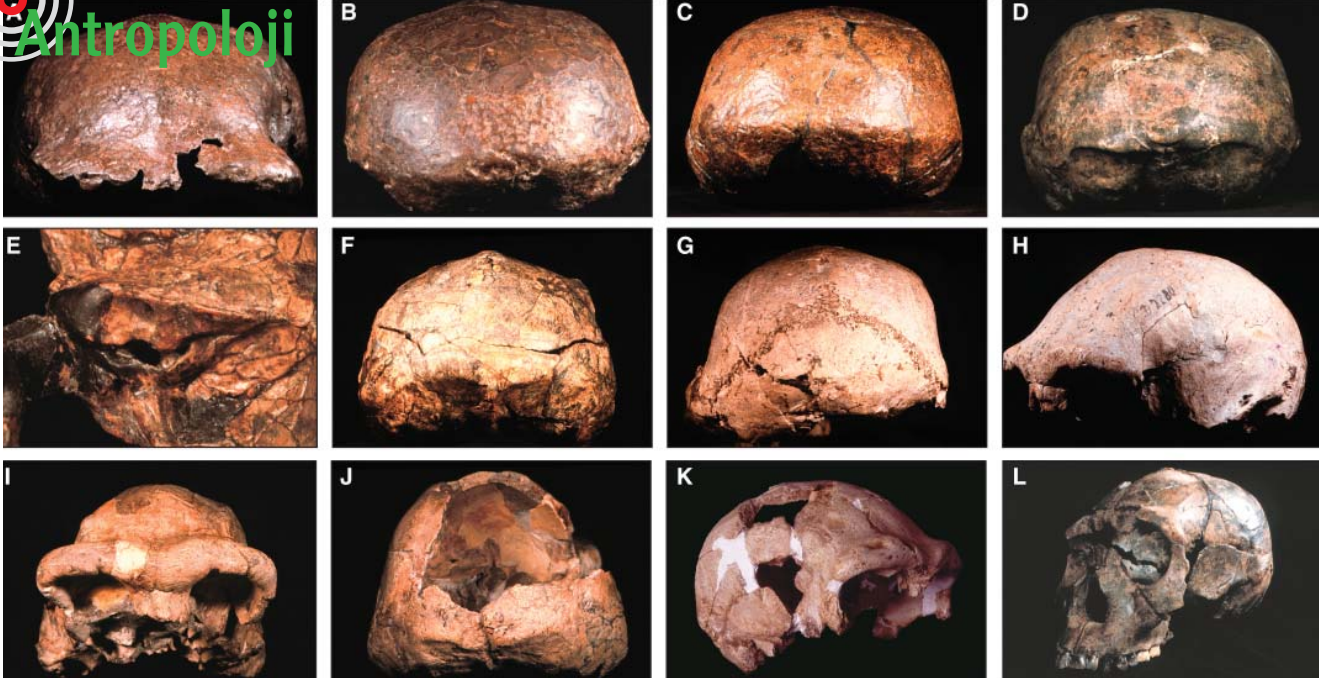

Yeni Fosil, Hominid Türlerinin İç Çeşitliliğine Kanıt Gösteriliyor

Afrika'da bulunan 930.000 yıl öncesine ait kafatası fosilleri, 2 milyon yıl önceyle 500.000 yıl önce arasında yaşamış

hominidlerin tümünü aynı türe (*Homo erectus*) katmak mı ya da ayrı türlere bölmek mi gerektiği konusundaki tartışmada ibreyi birinci görüş lehine çevirdi. Kenya'da bulunan ve KNM-OL 45500 diye tanımlanan kafatası parçaları, yetişkin, ama aynı zamanda yaşamış öteki *Homo Erectus* örneklerine göre çok daha ufak tefek yapıda. Anılan dönemde (orta Pleosen) Afrika'da hominid fosillerinin

azlığına karşın, yaygın olarak bulunan taş baltalar, büyük çakmaktaşı bloklarını yerden kopartabilecek kadar güçlü ve iri öteki hominidlerin varlığını gerektiriyor. Bulunan fosilin yüz hatlarında da ufak tefek değişiklikler, araştırmacılara göre aynı hominid türünde, komşu ya da aynı mekanı paylaşan topluluklarda bile yaygın anatomik değişikliklerin varlığını gösteriyor.

Eurekalert, 28 Haziran 2004

Eşekliğin Kaderi Afrika'da Çizilmiş

Genetik araştırmacıları, bildiğimiz eşeğin (*Equus asinus*) ilk kez Afrika'daki yabani popülasyonlardan evcilleştirildiğini ortaya çıkardılar. Portekiz, İspanyol, Fransız, Amerikan ve Sudan üniversitelerinden araştırmacılar tarafından oluşan ekibin mitokondriyal DNA analizi yöntemiyle yürüttükleri çalışmanın bulguları, eşeklerin bundan 5000 yıl önce Kuzeydoğu Afrika'da bulunan iki farklı popülasyondan evcilleştiğini gösteriyor. Canlıların genetik şifresini taşıyan DNA molekülleri, genellikle hücre çekirdeği içindeki kromozomların üzerinde sarılı olarak bulunur. Ökaryotik (çekirdeği olan hücrelerden oluşmuş) canlılardaysa, çekirdek dışında bulunan ve hücrenin enerji santrali olarak da tanımlanan mitokondri organelinde de DNA molekülleri bulunur. Ancak,

mitokondriyal DNA, kromozomal DNA'nın aksine yalnızca anneden geldiği için, soyağaçlarının çıkarılması ve evrim

sürecinde farklılaşma duraklarının belirlenmesinde daha yararlı bir araç. Genetikçiler aynı yöntemi kullanarak daha önce atların da yaklaşık günümüzden 5000 yıl önce evcilleştirilmiş olduğunu ortaya koymuşlardı. Ancak bulgular, atların ilk kez Avrasya steplerinde evcilleştirildiğini göstermişti. Araştırmacıların Asya, Avrupa ve Afrika'daki 52 ülkede yaptıkları araştırma, buralardaki türlerin Afrika'daki iki ayrı popülasyondan soy aldığını açık biçimde ortaya koymuş. Eşeklerin dünyaya Kuzeydoğu Afrika'dan yayılmış olması, bu bölgenin Asya, Avrupa ve Afrika'da nüfus hareketleri ve ticaretin gelişmesindeki rolünü de ortaya koyuyor. Araştırmacılar, eşeklerin evcilleştirilmesinin, bu bölgede yaşayan insan topluluklarının Sahra'nın günümüzden 7000-5000 yıl önce çölleşmesine gösterdiği tepkinin bir parçası olabileceği görüşündeler.

Science, 18 Haziran 2004